

HIRDETÉMÉNYEK,

Előfizetést pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Bérmintelen levelek csak ismert kezekről fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Flonzetési táblázat: Helyben házhoz hordva vagy küldve: Egész évre 10 ft, Félévre 5 ft, Negyedévre 2 ft 50, Egy óra 1 ft.

Hirdetési díj:

Ot-hasábsopetisors egyzeri beiktatásért 5 ft, Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr, Nyilttér 4 hasábsopetisorsért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Hétfő, június 29.

123. szám

Debreczen, június 29.

(T.) Egyre-másra érkeznek a belügyminisztertől a hatóságokhoz a figyelmeztetések, hogy most az, most meg ez a konzul kereste meg a magyar kormányt, most innen, most meg onnan, hogy a kormány minden kivándorolni szándékozónak, félig sem téjfel, hogy annyi ott a munkás a világ minden oldaláról mint a raj, hogy nagyrésze kenyér nélkül teng, nyomorban sínlődik, a konzulátusok nem képesek őket szülőföldjükre visszaszállítani, s így a legnagyobb veszélynek, pláne pusztulásnak vannak kitéve.

Es daczára annak, hogy a belügyminiszterium kebeléből majd minden hónapban napvilágot lát egy ily rendelet avagy tudósítás, a kivándorlás egyre tart, a konzulátusoktól egyre jönnek az elriasztást célzó figyelmeztetések, és a munka nélküli magyar honpolgárok, nyomorral, inséggel, elpusztulással szemben még is egyre vándorolnak kifelé.

Csak nem régen mondta a belügyminiszter az országgyűlésen, hogy a kivándorlások nem annyira a munkahiánynak, mint inkább azon ámitásoknak és bujtogatásoknak következményei, melyek aranyhegyeket ígérnek a tudatlan népnek, daczára hogy jól tudja a nép, miként a magyar alföldön kaphat munkát eleget.

Amde igazítsuk ki a belügyminiszter ezen nyilatkozatának eme szavait „kaphat munkát eleget”, — a következő módosítással: „kaphatna munkát eleget.” Már t. i. ha tudná, hogy a munkás kéz kell, szóval: ha biztos helyre tudna menni. De az alföldön éppen úgy megesik mint akár Amerikában akár Görögországban, hogy a munkás mehet faluról falura, házról-házra, amíg utolsó krajczárja, u ölső falat kenyere elfogy, s éppen úgy nem kap munkát, mint ahogy Amerikában nem kap. Nem azért mintha munkásra nem lenne szükség, hanem azért mert nem tudja: hol és kinél van szükség, mikor van szükség? Holott azok, kik más világrészekbe, más világrészekbe, más országokba csalják,

biztos helyekre mutatnak, s mert a szegény ember azt elhiszi, kaphat munkát bizonyos helyen, és kész kimenni más országba, más világrészbe, csak munkát kapjon.

Persze, hogy a magyarországi viszonyokat ismerve, ennél visszásabb helyzetet még képzelni is alig lehet. Mikor maga a belügyminiszter is mintegy megilletődve kiált föl: „Hiszen kaphat munkát az alföldön amennyi neki tetszik, s ime még is kimegy, tehát a kivándorlásnak nem a kormány az oka, — annál inkább bámulhat rajta a közönség, pláne a külföld, honnan a töképezések azért tartózkodnak Magyarország alföldjén a gyáralapítástól, mert ott munkásokra szert tenni nem lehet.

Már pedig, hogy e téren valami rendszert behozni mennyire sürgős, hogy az illető vidékek e kérdésben mennyire magukra vannak hagyatva, leginkább mutatja Szatmármegyének példája. Ez a megye 2566 aláírással ellátott kérvényt menesztett a kormányhoz az iránt, hogy e kérdést rendezni méltóztassék. Akadt egyén ki a kezdeményezésres aját költségvállalkozott s már már oly lendületet adott az ügynek, hogy csak kis támogatással kereszttül vitte volna, de a kormány nem támogatta semmivel. Szatmármegye közbirtokossága most ott áll, hogy Szatmár városa hatóságával valóságos konfliktusba keveredett. A közel vidéki munkásság ugyanis Szatmárra szokott gyűlekezni, s a birtokosok innen hordják ki magukhoz. Most azonban a város rendszabályokat akart behúzni, hogy mitután ana munkásokra magoknak a városi birtokosoknak szükségük van, munkásta vidékre vinni Szatmárról ne lehet. Es ha ez a rendszabály életbe lép, a vidék közbirtokosa nem fognak hova fordulhatni. Es ugyan ily viszonyok közt van számtalan vidék az országban.

Pedig a kormány közvetítése nélkül ez az egész munkás kérdés sorrendezve soha de soha nem lesz.

Igen is, megmondta egyik leiratában a földmívelési miniszter, miszerint nagyon szeretné, ha ez ügyben a gazda-

sági egyletek saját hatáskörükben járnának el, s ő kész a gazdasági egyleteket e téren, tőle tehetőleg támogatni.

De vajjon mit tehetnek itt saját hatáskörükben a gazdasági egyletek? A hány gazdasági egylet van, annyiféleképpen járjon el, és a miniszterium külön támogatásban kívánja részesíteni valamennyit? Holott ezen ügy egyöntetű keresztülvitelefélannyi áldozatba se kerülhet. De meglehet, hogy három négy gazdasági egyesület is egy megyébe folyamodnék munkásért, és mi ennek következménye? Az hogy vagy az egész megyét kipusztítanak a munkásból ismét csak mód nélkül felvérvén a munkabért vagy összeveszvének s megint csak a kormány-nak kellene közöttük igazságot tenni. Mindezeknek elejét veendő, sokkal hevesebb tehát, — ha a munkást igénylő alföldi megyék számára, a munkás felesleggel bíró megyéket, — megyék szerint, mindjárt kezdetben a kormány jelölteti ki, hogy egyik megye a másik megye számára kijelölt munkástelepre ne szoríjon.

Hanem persze, ez az év az eredményre nézve már esett. Ne essék el legalább a másik! Remélem, hogy ezt Magyarországnban velem együtt ohajtja az egész alföldi gazdaközönség és az egész felföldi munkásosztály, melyet azontul a kirándulásról lebeszélmi vagy attól visszariasztani, szükség nem lesz.

A protestáns egyházak képvisellete a főrendi házban: Az új főrendi háztagjai az (1885. évi VII. t. czikk 4. §-ának c) pontja értelmében Révész Bálint, Kun Bertalan, Pap Gábor református püspökök; Teutsch J., Geduly Lajos, Karsay Sándor ágostai evang. püspökök. Br. Vay Miklós, Tisza Kálmán, br. Prónai Dezso ágost. ev. egyetemes főfelügyelő. Szentiiványi Márton Péchi Tamás ágost. ev. egyház kétkerületi felügyelője. Dániel Gábor unitárius fő gondnok.

A román sertésháború. Bukarestben minap minisztertanács volt, melyben azt a kérdést tárgyalták, mint lehetne a magyar kormányt a Romániából való sertés bevitel újabb engedélyezésére rábíru. A cabinet egy-

tagja azt javasolta, létesítsenek Magyarországgal szemben teljes határ árt. úgy hogy az osztrák árukat is csak Bukovinán keresztül, vagy a Dunán lehetne bevinni. Azt azonban elvetették. A minisztertanács előbb valakit Budapestre küld, hogy megint tárgyalásokat folytasson a magyar kormányval és csak akkor fog represszáliákhoz nyulni, ha e tárgyalások is sikertelenek lesznek.

Debreczen-h-nánási vasut részvénytársulat közgyűlése.

Debreczen, 1885. jun. 28.

Ma tartotta meg a debreczen-h-nánási vasut részvénytársulat a legelső üléstévében első közgyűlését a városháza nagyteremében. A közgyűlés tagjai teljes számmal jelenek meg. Jelen voltak: György Endre Deutsch Lajos; Dorog város részéről: Nagy Miklós; Bősörmény részéről: Lengyel Imre; Nánási részéről: Csóhán László; Dr. Király Ferenc, Balogh Mihály. A felügyelő bizottság részéről: Kovács Sándor és Sesztina Lajos; — Klein Gyula főmérnök az építető vállalat képviselőjében; Mándy Lajos a közlekedési miniszter, Láber Mihály főfelügyelő pedig a magyar államvasutak igazgatósága részéről. Megjelent továbbá a közgyűlésen gróf Desseffy Aurél és dr. Köszler Lajos, mint a h-nánási-büd.-szentmihályi vasut érdekelttség képviselői.

Az elnöki széklet Simonffy Imre kir. tanácsos, Debreczen város polgármestere foglalta el; a jegyzői toll vezetésére pedig Dr. Király Ferenc kértett föl. Elnök legelőbb is bemutatja a közgyűlés tagjainak Mándy Lajost, a közlekedési min. képviselőjét; azután constatálja a gyűlés határozatképességét.

Mándy Lajos megbízó levelének felolvasása után Dr. Király Ferenc előterjeszti az igazgatósági jelentést. Az igazgatósági jelentése így hangzik: „Van szerencsénk m illékeltlen bemutatni 1884. évről szóló mérlegünket s nyeremény és veszteség számlánkat.

Méltóztatnak abból látni, hogy 1884. október 5 én megnyitott pályánk forgalmi viszonyai egészségesek, s nemsokára gubiztatott kilitást nyújtanak a jövőre, hanem azon két-ségkívül ritka helyzetbe hoztak bennünket, miszerint ezen lejárt nem egészen 1/4 évre, t. i. 88 napra is az elsőbbségi részvényeknek teljes 6%-os kamatoztatását hozhatjuk javaslatba.

Építési számlánk lezárva még nem lévén, az egész szerződészerű építési összeget és tartalék alapot beállítottuk mérlegünkbe a

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája

A szerencse kereke.

— REGÉNY. — Vártesi Arnoldtól. (Folytatás.)

— A vasuti üzletből nem huzhatom még ki a lábamat... Semmi szín alatt sem mutathatom, hogy meg vagyok szorulva. Es mégis pénzt kell előteremtenem. Péntz; ha a pokolból is. A tátraváraljai akciának kezembe kell kerülni. A többi komédia aztán könnyen megy. A kisbbség mukanni sem mer; Roll Izidor sokkal okosabb ember, hogysen valamit kezdene a minek menetéről nem biztos.

De a pénzt előszerezni nehéz földadat volts bármennyit hányta-vetette magában Komáromy Lőrincz ur nem talált rá módot.

— Ha csak az az éneklő fülemüle lépne nem akad, más módot nem látok. De átkozott nehéz az ilyen zenélő bábokkal üzleti dolgokrul beszélni. Ha énekeibe lehetne elmondani, a zongora mellett, tán inkább megérténé.

Komáromy Lőrincz ur, megint a kövezet kezdte bökődni sétabotjával.

— Há-ha Helén szólna azzal a zenélő bábbal? Duettben könnyebben megérténé s a milyen lágyszívű, kész lerakni mindenét az imadott lábaihoz.

Gunyos mosoly futott át a hideg, keményszívű ember ajkán.

— Legálább valami hasznát vezzem turbékolásának. En garantirozom neki a boldogságát, ő is garantirozom nekem valamit. Eu adom neki a leányt, ő adja nekem a pénzt. Méltányos osztozás.

Ez a gondolat foglalta el most már egészen Komáromy Lőrincz agyát. A fiatal embernek hozzá kell járulni, hogy kiségitse leendő apósát a zavarból. A vén kereskedő épen apropos halt meg, épen a legalkalmasabb időben s nem fog gátul szolgálni az üzlet megkötésénél.

— A turbékoló galamb úgy sem tudja hasznát venni a pénzének, — mormogá fogai között Komáromy Lőrincz. — Eu legalább kamatoztatom neki.

Mennél tovább gondolkozott fölötte, annál valóbbszínűbbnek s annál természetesebbnek látta a dolgot Komáromy Lőrincz ur. A fiatal ember most egyszerre jelentékeny vagyonhoz jutott, de okos kézben ezt a pénzt egy év alatt meglehetne kettőztetni, háromszorozni tán tiszszerezni is, olyan világ van hogy csodák történtek. A nagy varázsló a börze, aranyt vá változtat mindent. Menynyi szerencsés manipulációt lehetne kivinni ennek a fiatal embernek a pénzével.

— Oh csak egyszer kóstolja meg a nyereség gyönyörét, majd megérezegül tőle. Csak egyszer tegye be a lábát a börzére; az a csábító szírné nem ereszti el többé. A szép leányoknál hatalmasabb csábító az.

VI.

Néhány elejtett célzás, melyet Komáromy Lőrincz ur, mint csalogató, csillámló röppen-tyüket föleresztgetett a fiatal ember előtt, nem vezetett célra. A börze nem gyakorolt semmi vonzerőt erre az éneklő kanári madárra, a nyereség vágya nem csábította s úgy látszott nem bír semmi fogalommal a pénz értékéről.

A szorongatott börziánernek nem volt

hosszu ideje ezen az uton tovább próbálkozni. Gyorsan kellett avatlekedni.

Nem örömet avatla bele a nőket a dologba. Tartott tőle, hogy ha a leány kész is lesz a neki osztott szerepre, az asszony ellenkezni fog.

— Nem, nem, — mormogá magában Komáromy Lőrincz ur, — jobb ha ők nem tudják.

S hozzá látott a dologhoz ő maga. A bevezetésen hamar tulesert s áthatóan, firkészőleg szögezte szeméit a fiatal emberre. Az zavartnak látszék, s nyugtalanul-feszengett székén. Arzának kifejezése legkevésbé sem látszott biztatónak.

De Komáromy Lőrincz abba nam hagyhatta, a mit megkezdett.

— Tudom, hogy ön nem foglalkozik börzeüzletekkel, — szölt, igyekeztvén arczának lehetőleg nyugodt, bizalomkeltő kifejezést adni, ambar mai nap mindenki foglalkozik azzal. A gazdagságnak új forrásai nyitlák. Az összetett erők hozták létre a nemzeti virulást. A börze a nagy melegágy, ott csirázik és kel ki minden nagy vállalat. Ön bizonyára magassabb szemponton áll, hogysen az egészszset csak egyszerű szerencsejátéknak, feleselésnek és csereberének tartaná, hol egyik zsidó rászedi a masikat.

— Nem, bizonyára nem, — viszonzá udvarias mosolylyal a fiatal ember.

De ebben a mosolyban látszott a zavar s az ohajtás, hogy a tárgyat mellőzzék.

Komáromy Lőrincznek homlokán kidagadtak az erek. Nehéz aggodalom gyötörte. De folytatnia kellett a fölvetett tárgyat.

— Ugy beszélék önhöz, mint apa a fiához. Nemsokára szoros benső kapocs fog

bennünket egymáshoz fűzni. Az én érdeke az ön érdeke is. Engem vagyonos embernek tartanak, s ha isten étet, talán igaz is lesz. De bármint legyen, a vagyon a mit szerzek azé a három gyermeké, kik az én gyermekim lettek s kik iránt apai kötelességet teljesítek.

Ugy látszott, őszintén beszél. Hideg, küvér arczán valami melegebb kifejezés látszott átvoululni. Bizonyos, hogy szerette a gyermekeket.

— Csak azért hoztam föl ezt, — szölt percznyi szünet mulva, — hogy érdekeink ugyanazonosságát kimutassam. Tudom, hogy ön nem tekint a vagyonra s önnek számításában soha sem fordult meg, hogy mennyit fog örökölni az ön menyasszonya. De a pénz sohasem fölösleges, Lovász ur.

A fiatal ember felelete ismét csak egy udvarias mosolyból állt, mely azonban azt látszott mondani, hogy neki fölösleges.

— Onre szép örökség maradt boldogult atyjáról, tudom, — folytatta Komáromy Lőrincz ur. — En nem vagyok oly önzetlen mint ön, azt gondoltam magamban: ha Helén férjével is gyonyt kap, annál jobb. A pénz sohasem fölösleges. Boldogoknak ohajtom látni azokat a kiket szerettek, s azt akarom, hogy a kényelem minden nemé körül-vegye őket. Tudom, hogy ez önzés, oly ön zés, melyet az apának megbocsáthatni.

Komáromy Lőrincz egész arczával nyiltan tekintett a fiatal ember szemébe, csak ajkszéleinek mozgása árulta el a benső igaztottságot.

(Folyt. köv.)

pályá értékének és tartalék-alapjának megfelelőleg. E tekintetben leszámolásunk folyamatban van s annyit már most is örömmel jelenthetünk Önöknek, miszerint a dolog mai állapotaiban egyáltalán kizártaok látszik minden eshetőség, mely e czímen túl kiadás vagy a tartalék-alapnak igénybevétele követelné. Természetesen annak idején jelentést teendünk a végleges leszámolás eredményéről.

A m. kir. államvasutakkal kötött s a mult évi augusztus hó 16-án tartott rendkívüli közgyűlés által helybenhagyott üzleti szerződés részünkre elég kedvezőt eredményeül konstatahatjuk, miszerin, mult évi üzleti kiadásaink bevételeinknek 40%-át nem érte el.

Társulatunk igazgatási költségei a mult évről meg az építési állapot terhelésénél azok a jelen mérlegben nem voltak felvevők; szintugy kihagytuk az üzleti eszközök használatáért a m. kir. államvasutak részéről az üzleti szerződés értelmében felszámított összeget, miután az, mind jogi, mind mennyiségi tekintetben véglegesen megállapítható nem volt, s az építési leszámolással elválaszthatlan kapcsolatos volt.

A magas posta kincstárral szerződést kötöttünk az 1880. XXXI. t. c. alapján a szállításra nézve. Az e czímen bennünket illető évi 4000 forintnak 88 napra számított részlete ép úgy mint az e czélra felhasznált kocsi után a m. kir. államvasutaknak szerződés szerűlő fizetendő összeg fel van véve mérlegünkben; amaz 963 frt 60, ez 378 frt 70 krajczárral.

Az ezek folytán 10,272 frt. 70 krt tevő nyereség hova fordítása iránt alapszabályaink szoros megtartásával tisztelettel indítványozzuk, miszerint 720,000 forint elsőbbségi részvényeink első szelvénye egyenként 1 frt 41 krajczárral beváltassék, a mi pro rata temporis 6% kamatolásnak felel meg; ez pedig 10,152 forintot téven ki, — a még fennmaradó 120 frt 70 kr. a folyó év számlájára vitetnék át.

Pályánk üzleti viszonyai a folyó év eddig lejárt hónapjaiban eléggé kedvezőknek mondhatók; kevésbé elegendő eredménytől az egész évre nincs okunk tartani.

Végre kötelességünknek tartjuk a t. közgyűlés tudomására hozni, hogy pályánk folytatása iránt Búdszentmihály felé a gr. Desseffy Aurél ur által képviselt érdekeltséggel sikerre kilátást nyújtó tárgyalást kezdetünk, mely tárgyalás eredménye kedvező kimenetel esetén igen természetesen a t. közgyűlés elé fog annak idején terjesztetvü.

A felügyelő bizottság kevésbé lényeges helyreigazítása, — mely a tiszta jövedelemre vonatkozik, és annak elhatározása után, hogy az államvasutak üzemeltetése által a társulat vonalának üzetlétéről vezetett és a társulat elé terjesztendő főösszegek az igazgatóság Budapesti lakó valamelyik tagja (jelenleg György E.) által ellenjegyeztesse s úgy terjesztessék közgyűlés elé a felügyelő bizottság részéről, ennek elhatározása után: közgyűlés az igazgatói jelentést öröndetes tudomásul vette s a felügyelő bizottságnak a további felelősség terhe alól a fölmentvényt megadta. Elfogadta egysermind az igazgatóság azon indítványát is, hogy az elsőbbségi részvények után a 88 napi 10,271 frt. tiszta nyereségből az elsőbbségi részvények első szelvényei után egyenként 1 frt. 41 kr. fizetessék ki.

Ezután megalakítottatott jövő évre a felügyelő bizottság, melybe egy tagot állandó hivatással a négy város nevez ki (jelenleg Kovács Sándor, Debreczen város főgyőse tölti be e tisztelet) hármat pedig a közgyűlés választ. Megmaradtak az eddigiek u. m. Szestina Lajos, György Aladár, és Steinberger

Egy kis falusi libáról.

Irta: Karczag Vilmos.

„Boldog vagyok.“
Házassága napján ezt a rövid de tartalomdu táviratot kaptam Földesi Miklós barátomtól.

Rásobajítottam: „Consumatum est!“

— Te Miklós, én mélyen sajnálalak téged.

— A miért megnősültem?

— Nem azért. Hanem mert férj lett belőled. Hiszen tudod...

— Ne sértgedes a nőmet.

— Hja igaz te... de ne forgasd olyan mérgesen a szemed, — te, azt hallotam, hogy nagyon szép kis feleséged van, de nem haragszol meg?

— Az igazsáért sohasem haragszom.

— Ritka erény.

— Nos?

— Nos, hát azt hallottam, hogy a feleséged olyan kis falusi... hogy is mondjam csak?

— Falusi liba, mond ki bátran.

— És a nagyvilági írja, a nőcsábító, gavalier Földesi, a ki csak úgy ziporkázott a champagne mellett a szellemelő egy falusi liba szárnyai alatt meghunyászkodik?

— Akáki beszélne így velem az üstökébe ragadnék és megtanítanám, de veled szivesen beszéllek egyet más tapasztalataimról: a szelleműs, olvasott és ezífrán öltözökdivathölgyekről, meg a falusi libákról. Barátom én is fiatal ember voltam, én is örömmel kerestem az olyan asszony társasá-

Gyula. A h. n. n. á. s. b. ü. s. z. m. h. á. l. y. i. v. a. s. u. t. ü. g. y. e. miután az előre a tárgysorozatba föl véve nem volt s csak mint időközben beérkezett innitvány szereplő ideiglenes elintézés végett a közgyűlés után tartandó igazgatósági gyűlés tárgyává tétetett.

A h. n. n. á. s. b. ü. s. z. m. h. á. l. y. i. v. a. s. u. t.

A h. n. n. á. s. b. ü. s. z. m. h. á. l. y. i. v. a. s. u. t. ü. g. y. e. az ideiglenes szerződés a debreczen - h. n. n. á. s. i. v. a. s. u. t. r. é. s. z. v. é. n. y. á. r. s. u. l. a. t. és a t. e. r. v. b. e. v. e. t. t. n. á. n. á. s. - z. e. n. t. m. i. h. á. l. y. i. v. o. n. a. l. (m. i. n. t. e. g. y. 2. n. é. m. e. t. m. é. r. t. f. ö. l. d.) érdekeltségét képviselő. gr. Desseffy Aurél között megkötöttetett, azon főbb feltételek mellett, melyeket már számban is említettünk. Az igazgatósági gyűlés bi. a. l. m. a. s. s. a. b. b. t. e. r. m. é. z. ü. j. e. l. l. e. m. e. t. a. s. z. e. r. z. ö. d. é. s. i. f. e. l. t. é. l. e. k. e. t. e. z. u. t. a. l. m. e. g. k. ö. z. ö. l. h. e. t. j. ü. k. T. e. n. y. a. z. és pedig reánk nézve öröndetes, hogy elhatározott dolgok tekíthetjük a debreczen-nánási vasut kibővítését Búdszent Mihályig, nemes Szabolcs vármegye emez egyik legnépesebb községeig (7 ezer lakossal s 20 ezer holdnyi jó termő határral).

E vasut, ha felépül, Debreczenhez és Hajdumegyéhez ismét egy jelentékeny vidéket kapcsol s alapos kilátást nyújt arra nézve, hogy a B. Sz. Mihály környékén levő néhány tiszta melléki községet (s T. Lök, Dada, Dob) direkt összeköttetésbe, hozza a kálmánista Rómával 4. a felső magyar alföld legelső városával. Az összeköttetés bármicémi szála becsülendő előtünk. Ime csak ezek közül: H. Dorogon jövőre felépül az új dohány beváltó hivatal helyisége 15 k. h. területen s akkor T. Dada is, mely most a dohány beváltást illetőleg Rakamazhoz tartozik, Doroghoz esatoltatik. Hogy Debreczenek ebből is haszna legyen, kétségtelen. Mert a mi kollégiumunknak Dadán jelentékeny közép birtoka van, mely haszonbérleg kezeletik. Számítás szerint azon előny indirekt, mely fentebb említett változással járul a főkiskolára 500 fitra tehető csak a dohányszállításnál, melyet a bérlő mint tiszta hasznót tesz zsebre. Már pedig a kollégium haszna ennek a majdnem tisztán ev. ref. városi lakosságnak is haszna vagy legalább is reá nézve kívánatos dolog.

De meg bármí nemü összeköttetést illetőleg is, nem örömet kellé fogadunk minden ilyen előmozdító törekvést. Egy időre, — reménylünk, csak rövidre — elveszítettük az érmelléket — legalább részben el — a tervezett s már-már építésbe veendő „bíhári vasutak“ n. v. á. r. d. m. i. h. á. l. y. i. v. o. n. a. l. miatti. Nem szabad felednünk itt a nyiregyháza-nyirbátor-mátészalkai tervben levő s az érdekeltség által szinte elfogadott vasutat sem, mely a kiépítés esetén nem csekély károkat fog okozni Debreczen kereskedelmi érdekeinek. Holott pedig, ha Debreczen város intéző körei kellő odaadással látnak az egykor felmerült debreczen-nyirbátor-mátészalkai vasut terv kiépítéséhez, aligha nem ez utóbbi terv nyeri meg a szerencsés kivittet.

De hát talán nagyon is eltérünk a témától, melyet ezeknkkel elejére tűztünk? Hiba? A szív és ész, mely szeretetének tárgyát mélyen megáldja, hordozza, korlátok mellett is kiárad és nem tudja visszatartani, azt a mi olyan nagyon nyomja. Elég.

Mi lelkünk hevőből üdvözöljük Gr. Desseffy Aurél, e tevékeny és komoly gondolkodású főrnak tervét és a tervért felajánlott nemes nagyszerű áldozatkészségét!

A nőgyelet népnüpe.

A két év előtti fényes siker által buzdítatva a nőgyelet tegnap ismét nagy népnüpet rendezett a nagyerdőn. Mielőtt a népnüpepről szóló referándánkba kezdenék is-

gát, a ki bárgyuan tartja a leányokat, feltűnően öltözik, kivágot ruhaderékban jelenik meg a bálban, püderrel hinti be az arcát, hogy finom bört a szél ki ne fújja, a ki a „Fiaró“ pikáns apróságában gyönyörködik, benne helyett nevelő urat tart a kis leánya mellett, bolondá teszi férjét és chicce-neg gondolja azt, ha udvarlói vagy még inkább udvarlókkal dicsekedhetik, a kiket aztán laskánkint szintén bolondá tart. — Te jól tudod, hogy én is voltam valaha ilyen chicces udvarló. Oh, nemesak egyszer voltam. Sokszor voltam. Abba kopaszodott meg a fejem épen mint a tied. A kis felesésem sokszor megsimogatja a sima koponyámat, s nevéve tréfálva jegyzi meg, hogy milyen „kedves kis megkoppasztott süandisnőcskájá“ vagyok én neki. Hja persze mert falusi libácska. — Nem tudja, hogy az a mult dicőségének tépet zászloja, „mint ti szoktatok magokat kifejezni. Hát az bizonyos, hogy a mikor én megnősültem arra gondoltam, hogy az én kis feleségem talán nem is egészen hozzám illő asszony. Igen mert én is összetévesztetem a foga makát. A szüdeséget bárgyuságnak ügyetlenségnek néztem; s a szótalan-ságot: butaságnak, a romlatlan édes természetességét meg nevétséges naivságnak.

Hallottam, hogy suttogtak körültem, mikor a fővárosba hoztam és végig sétáltam vele a Hatvani-utczán: „nem tud öltözködni.“ „Ugy megy mellette, mintha a testvére volna, vagy gyámléánya.“ „E felkaczagtak.“ — Minek tagadnam eleinte bántott e a dolog. — Megállott a kirakatok előtt, megbámulta: „falusi liba“ mondták talán körültem, vagy ha nem mondták is, hát én nekem úgy rémlett, mintha mindig csak ezt hallanám. Jó,

mélteve teljes előismeréssel kell adóznunk a buzgó rendezőségnek, s ezek között Veresné Szathmáry Teréz urnó elnöknek, kit az első hely illett meg, a mi-ért e valóban kedves ünnepe rendezése által újjalg alkalmat nyújtott a debreczeni községnek, hogy mialatt magának egy kellemes mulatságot szerez, ugyanakkor a jótékony-ság oltarán való áldozatkészségünk újra meg újra fényes jelét adhatja.

A tegnapi népnüpe sikerben, jókedvben, fényben pompában, zajban meltán sorakozik a két év előtti mellé.

Látzólag azt hihette volna az ember, hogy ez a népnüpe gyeren látogatott, s ki sebb sikerü pedig a ki ezt hitte, és e feltévesében bizonyos lehangoltságot érzett, az nagyon csalódott, ép úgy mint a hogy mi csalódunk. Tegnapi délután 6 óráig a közönség véleménye valósalag nagyon hasonlított volt az időjáráshoz, mely sötét ideoda futkosó felhővel egyre ijéztgette a közönséget, s visszatartotta attól, hogy mint két év előtti körülbelül egy és ugyanazon időben özönljék ki. A városi közönség nagyrésze az ég tisztulását várta, a nagyerdőn levőknek pedig a kik a városban készülőben levő viharról mit sem tudtak, — a kedélyök lett borongós, mert azt hitték, hogy a népnüpet látogatók száma végig oly csekély marad, mint délután 6 óráig volt.

Ez volt tehát a család egyik oka; a másik volt az, hogy legalább is kétszer háromszor annyi elárusító voltak, mint azelőtt, s így egyik egyik kevesebbet árulhatott, mint gondolta. De mint tudjuk: „Sok garasból lesz a forint.“

Hét és nyolcz óra felé már csak ugy rajzott a nép a sétányokon; tolongás persze nem volt mint két év előtti (s ez is a család egyik oka volt most), mert az elárusító sátrak szélebb voltak egymástól, és mert a közönséget, — hol a tűzőlök mutatványaival, hol a léggömb kísérletekkel, hol a tűzijátékkal elvonták a központól.

A legnagyobb baj pedig (ha ugyan egy általában volt valami nagyobb baj) a kis gőzös volt, mely még 10 órákor is zsufolva vitte ki a közönséget a nagyerdőre. Ekkor pedig már az állomás helyen a tűzijátékok nézőknek olyan serege állt, hogy a kocsiokból ki-zalók elvesztek a tömegben, s belépti jegy nélkül elveszték a szép eseteli mulatságot. Bátran merjük állítani hogy a tegnapi népnüpepen legalább is 2000 mond kétezer ember vett részt belépti díj nélkül ha nem több mert annyi bizonyos, hogy az esti órákban két annyira felszaporodott a jelenlevők száma mint két év előtti volt. Oriási és botránys visszélés történt a beléptizáslőcskákkal, is a miket csapatotól küldözgettek vissza egyesek a városba a pajtsaiknak. Egy egy belépti zászlóval 5-6 ember is részt vett a mulatságban, E helyett jobb lett volna a belépti jegy a mit a belépésnél ketté szakított volna egy jegyszédő.

Egyszóval sok kisebb és nagyobb körülmény hozzájárultahoz, hogy az idén a nagyobb tömeg dacára is aligha nem kevesebb bevétel lesz kimutatható mint két év előtti. Ettől eltekintve azonban, ismétéljük hogy a népnüpe határtalanul vidám jókedvvel folyt le, s a szerepet vállalt urnók és leányok teljes odaadással fáradoztak a nőgyelet vagyonának gyarapítása érdekében.

Az elárusítással elfoglalva levők névsorát tudósítunk így állította össze, A czukrázdában árultak: Béressy Sámuelné, Tikos Imréné urnó Lesczinszky Etelka, Darvassy Ilonka, Heine Margit és Tikos Mariska kisasszonyok.

hát legyen csak nektek falusi liba, és hogy ne legyen tovább is kitéve megjegyzéseknek, hát visszavonultam vele, s kezdtem gyönyörűségemet tanálni az ez kis falusi libában, mert az „otthon“ felbresztette bennem annak a teljes tudatát, hogy most nem egy meghódított és meghódolt szerető az, a ki ölel, csókol, hanem az én kis feleségem; most nem az udvarló vagy nevezük igazi nevén esábitó teszi szablonosul valloansait, hanem a férj, a jogos a törvényes férj ismétli szent fogadásait. Bizony barátom: férj, az a valaki, a kinek kincse van. Az, ha szerelmet vall, nem c-illagokat ígér, hogy tanuságot tegyen; hanem küd fárads és hogy próai legyen: kenyeret ad az asszonynak. Csak neves ki; tudom, hogy te is megjavasz, majd akkor, ha lesz ki félted. A gazdag ember sohasem szocialista, és mind-n sz-gény ember az. Ti agglégények a há-asszag szocialistái vagytok. Ha miniszter lennék, törvényt alkotnék ellenetek.

— Olyan ember beszél így, a kinek nincs oka, sem joga ily kifakadásokra.

— Igazad van, nincs okom. Igen, mert az én feleségem falusi libácska. Vallásos, nemeslelkü, érzékeny szívü, nem ösmeri a nagyvilági bontott, — bárgyu, — — de becsületes. Ismétlem neked, boldog vagyok.

Igy megváltoztassa egy ember az elveit, úgy kiforgassa az észjárását egy kis falusi liba, na azt sohasem hittem volna. A legkomolyabban állítom, hogy azt, a mit leírtam Földesi Miklós mondta szörül-szóra. — Nemde hihetetlen, hogy ő már annyira jutott hogy egy falusi libában találja a gyönyörűséget. Mivé lesz egy kifogástalan gentleman,

A borsátorban: Buzás Elekné urnó (gazdasszony) Szentessy Etelka, Otrókocsy Emma, Konecz Berta, Dienes Emma, Kiss Ella, és Marjalaky Piroksa kisasszonyok.

A kávé-sátorban: Márk Pálné, Várady Imréné Pallay Miklós-né urnók, Kovács Ilka, Márk Aranka, Szücs Etelka, Horogh Ilonka, Filóttás Jolán és Baresay Ilonka kisasszonyok. A csemegénél: Kleckner M. nöné Kovács Józsefné és Mándok y Béláné urnók.

Aszviarsátorban: Kola Jánosné Nánássy Lászlóné urnók, Szestina Ilona, Telegdy Szeréna, Nemes Ilona és Konti Emila kisasszonyok.

A virágsátorban: Balkányi Miklós-né urnó és Darvassy Janka kisasszony, Ezen kívül virágelárusítással foglalkoztak még és pedig rendkívüli sikerrel, mert igen sokat árultak, Béressy Gizella, Berger Ilonka kisasszonyok.

A makkhetes koresmában: Szathmáry Mihályné, Kapros Gaborné urnók, Bernáth Flóra és Kapros Berta kisasszonyok.

A fontos sátorban: Jablonczay Kálmáné, Legányi Gyuláné, Bencsés Emilné, Kaffka Róza urnók; Orbán Jolán, Tóth Ilonka, Nemes Ella, Jablonczay Ilona, Varga Vilma, Orosz Ida, és Sepsy Mariska kisasszonyok.

A sör sátorban: Géressy Kálmáné, Futó Mihályné urnók; Kovács Terézke, Csáky Katinka, Csáky Mariska Némethy Ilonka, Szathmáry Vilma és Kiss Bella kisasszonyok.

Ismétéljük a mit fentebb is írtunk, hogy a felszólaló és elárusítással toglalkozó urnók és kisasszonyok rendkívüli és fáradságot nem ösmerő buzgalmat fejtettek ki. Hogy melyik sátorban és ki mennyit árult arról sajnálatunkra nem referálhatunk, mert arról utánjárásunk dacára sem nyerhettünk megközelítőleg is tájékozató felvilágosítást.

Midőn a siker érdekében fardozástól hölgyek névsorát fentebb elsoroltuk, és referádák elején már megemlékeztünk a nagyerdő elnökéről is, — e helyen ki kell még emelnünk a rendezésben, fardozásban mindig öríási osztályrészt követelő két alelnököt öv. Lee b Pálné és Berger Henrikné urnó ket, kik most is mindent elkövettek, hogy kiérdemeljék azt a szeretett melylyel őket büzdö tevékenységükért a nőgyeleti tagok, és Debreczen város közönsége kitünteti:

Kedves és népszerű dalárdánk fardhatatlanul igyekezett meghálálni azt a sok kitüntetést, melyben számos éven át városunk, különösen hölgyközönsége részéről részesült. Gyönyöri énekével egész délután és este mulattatta a sátrakban ülő és parkban a sétáló közönséget. Egyik szebb dalt a másik után adta elő, és sorba járt minden sátrót. Hangzott a dal és é zene mindefele.

A tűzőlök ismét kitétek magukért. Megmentettek — in idea — egy két emeletes uulakot. Emeletről — emeletről haladtak fel az égő épületeken a létrák segítségével, hogy megmentsék azt a mi megmenthető. Meg is mentették. Toló létrán 8 ölnyi magasságból locsolták a tüzet s az ablakokon át mentő köteleken és mentő ponyvákön keresztül szabadították meg a tűz lsten hatalmából, a bent lévő tárgyakat. Egy asszony, kis gyermekével, felszorult a második emeletre. Kétségbeesetten javszékelt az ablakban kis gyermekével, kit az öleben tartott. A mentő ponyvát 24 markos tűzőlök tartotta. Hogy

ha papucs alá kerül. Hja, igaz, még azt is hozzátette, hogy ő: „magának házasodott.“ — Ez is a mély sülyedés jele, feltehetően rólunk, hogy mi az ő bárgyu libája után fogunk szaladni.

A fiuk közül a Friczi azt a megjegyzést tette, hogy talán nem is olyan tollas madár az a kis menyecske, csak Miklós találta jónak, — okulva régi tapasztalataim, ilyen világitásban bemutatni előt tünk.

— Eleinte én is arra gondoltam, de aztán magamnak is alkalmam nyit a valóságrol meggyőződni. Hallgassatok csak Bemutatott a feleségnek. Azt meg kell adni, hogy szép d egy modulatna sine, még a legzezőjét sem tudta tisztessegesen tartani. Es aztán a gondolkodás módja! Szó szót követett; szószabesztünk hadat-vadit, s így jött szóba a szerelem is. Azt kérdi: „Hát önnök soha nem lesz senkije a kit szeret? „De igen“, „Mikor?“ Egy kis szikrát pattantottam a szive felé s jó hangsúlyozással azt feleltem: „Majd ha olyan nő fogadja el a szerelememet, mint kedved? Borsót hanytan a falra; talájjatok ki mit felelt?“

— Nes? — Pirulva lesütötte a szemét, s azt sutogta: „az nem leh t.“ „Miért?“ kérdem hevesen megragadva kezét. „Mert... mert már én a má s felesége vagyok.“ Na hűk! Ennyi naivitás egy asszonyban. Erről tárczát kell írnom.*

*) Es j. tárcza elolvasása után azt kérdejük drága író uracskám: mi vagyunk e hát rosszak, vagy önök szeretnének olyanoknak feltüntetni?

Több olvasónője.

testi sérüle Róvid jajg községség és tapsa kö az ezer me

Az is tűzőlök ös forgácsot - csolták ké azután me közelébb a kinek a a vörös színűség. Ebben percz alatt keté füstgö meg Dézsi oltották el tüzet. Egy volt téve Brandt-féle letépte a De különös vizzel való télyt s szu s a kuthoz vizsugarak tak „lovag György v (mindakette két izben i szalasztotta oltót. Ez v volt a nép czagni.

A ló került. A és nem jó ezt az a n zjáték ny jos üzletéb került, és ben rendki got nyujto

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

A né A kator a sátrak k vendéglobe helyiségebe roppant jógár néposz Ugya ren az uril pedig szin a tánczot mert, a tálan volt, u nélkül ott nézni nem Ejjfél mulatott a

uzás Elekné
essy Etelka,
ez Berta, Di-
Marjalya
Márk Pálné,
Miklósné urnök,
anka, Szücs
n. Filótás
tisasszonyok
ekner Ma-
s Mándoky
Kola Jánosné,
Sesztina
emes Ilona
k.
Balkányi
Janka kisass-
nyal foglalko-
sítással, mert
Gizella, Ber-
es mában:
apros Gá-
ra és Kap-
an: Jablon-
i Gyuláné, Be-
Róza urnök;
ka, Nemes-
na, Varga
psy Mariska
Géressy
urnök; Ko-
inka, Csáky
Szathmáry
onyok.
bb is irtnak,
ssal foglalkozó
füli és fáradsa-
tettek ki. Hogy
it árult arról
ak, mert erről
rhettnak meg-
lágositást.
fáradozzó hül-
tuk, és refera-
unk a nagy-
en ki kell még
ozásban mindig
két alelnöknek
rger Hen-
madent elkö-
a szeretetet
ségökért a nő-
ros közönsége
árdánk fah-
ghálalni azt a
os éven át vá-
sége részéről
egész délután
lő és a parkban
ebb dalt a má-
minden sátort.
mindefele.
ttek magukért.
y két emeletes
haladtak fel
élyével, hogy
thető. Meg is
magasságból
okon át mentő
keresztül szá-
lmából, a bent-
kis gyermeké-
ltre. Kétség-
ban kis gyer-
ott. A mentő
artotta. Hogy
az, még azt is
k házasodott.
feltehető ró-
aja után fogunk
zt a megjegy-
s olyan tollas
sak Miklós ta-
tapa-zatatain,
lő tük.
ndoltam, de az-
a valóságrol
ak B-mutatott
dni, hogy szép
a legyezőjét
ni. Es aztán a
követett; ősz-
gy jött szóba
at onnek soha
De igen", "Mi-
tottam a szive
leltem: "Majd
elmemet, miut
a; találatok ki
mét, s azt sut-
"kérdem éve-
mert már én
"o k" Na fiuk!
Erről tárczát
azi kérdjük drága
szak, vagy önök
olvasónője.

testi sérülettel nem ugrik le, biztos lehetett.
Rövid jagatás után elszánta magát és — a
közönség nagy derültsége, hangos kacajja
az ezer mester Dézsi a híres beretvöl volt.
Az is érdekes mutatvány volt, mikor a
tűzoltók össze hordtak egy csomó gyalu
forgácsot — volt vagy husz öllel — s belo-
csolták kátránnyal meg petróleummal s
azután meg gyújtották; csakugy kotródtak
közélebb a nézők. Nem így Á. Nagy Gábor
kinek a hátára volt csatolva egy kis
vörös szinü, hordó tormájú ördögös mester
ség. Ebben volt az extinteur. — Egy pár
percz alatt elloccsolt az erős lánggal s fe-
kete füstgomolyokat eresztő tüzet. Azután
meg Dézsi Lajos vízi puskát vett elő s azzal
eltöltötték az erős kátrányt és petróleumtól égő
tüzet. Egy rudra bekátrányozott ruhadarab
volt téve Dézsi nehányad magával a
Brandt-féle oltó szerbe mártott kézzel
letépte a rudat az égő foszlányokat.
De különösen jó kedély hangulatot csinált a
vízzel való párbajozás. Két tűzoltó vas ros-
télyt s szurkos vásznon felöltött vett magára
s a kuthoz állított két hydrophon csővel
vizugarakat eresztve egymás ellen bocsátok-
tak „lovagjatek”-ba. Először Németh
György vizugarazta el Oláh Károlyt
(mindketten önkéntes tűzoltók) azután meg
két izben is Nagy László fizetéses tűzoltó
szalagotzta meg B. a. L. o. g. h. Béni önkéntes tűz-
oltót. Ez valami eredeti és pompás mozanata
volt a népiünnepélynek. Volt rajta mit ka-
czagni.
A léggömbök feleresztése nem si-
került. A bécsi német megcsalt bennünk
és nem jó gömböket küldött, haem pótolta
ezt az a nyöngyörű látvány, mit a remek tü-
zjárték nyújtott. A Mendelovics Lajos
üzletéből kikerült tűzjárték pompásan si-
került, és a fényes tűzgolyók a sötét esté-
ben rendkívül szép és kellemes látványossá-
got nyújtottak.
*
A népiünnepen négy helyen volt zene.
A katonák zenekar és a Magyarok
a sátrak között húzták, R. a. c. Károlyék a
vendéglőben, és Tárkányi a nép tánc
helyiségben játszott, hol este 9 óra után
roppant jókedvű tánczra kerekedett a pol-
gár néposztály.
Ugyanezok a lövölde előtti szabad té-
ren az uri közönség is tánczolni kezdett, és
pedig szintén nagy jó kedvvel, de bizony itt
a tánczot éjfél tájban abba kellett hagyni,
mert, a tánczolókat által felvert por kiállbat-
lan volt, úgy hogy az egészség vészélytetése
nélkül úgy sokáig tánczolni vagy a tánczot
nézni nem lehetett.
Ejfélok még mindig nagy közönség
mulatott a nagyerdőn a kellemes éjszakában.

Napi hírek.

— Br. Fejérváry Géza honvédelmi
miniszter szombaton este utazott el körünk-
ből Budapestre. Az indóháznál nagyszámu
közönség gyűlt össze ez alkalomra. Ott lát-
tuk Fischer tábornokot- Czerlin huszár ezre-
dest, és a honvédség összes tisztikarát;
a polgári elemből: Gr. Dégenfeld József fő-
ispánt, Laki Lajos városi tanácsost, Körössi
Sándor orsz. gyűlési képviselőt, Ráczó Cyu-
la alispánt, s Béer Kálmán alkaptányt. Raj-
tok kívül számos honvéd fő tisztet jelent
meg, kik közül többekkel szívélyes társalgást
folytatott a miniszter a várakozás alatt.
— Hymen. Középbükki Mesterházy Kál-
mán ismert nevű tehetséges festőművésziünk
é. hó 25-én tartotta eljegyzését óvári és szent-
miklósi báró Pongrácz Claire urnéval. A ke-
délyes estélyen, mely a báróné salonjaiban
folyt le, a főúri és festőművészi körökben
számosan voltak jelen. Az első köszöntőt Te-
lepi Károly festőművész mondotta az új párra.
— Estély a miniszterelnöknél. Tiszta
Kálmán miniszterelnök — június 5-én a ki-
állítas alkalmából miután már a jury összes
tagjai ki vannak nevezve, nagy estélyt fog
adni, melyen a miniszterelnök vendégei lesz-
nek az országos kiállítási bizottság tagjai,
a nagy jury összes tagjai és a nagyobb kiállí-
tók. Az estély, mely 9 órakor kezdődik
tét, a miniszterelnökségi palota pompás ter-
meiben és kedvező idő esetén a gyönyörű
kilitást nyújtó terrazon fog megtartani.
— Csöd. Folyó hó 24-én Májor M.
debreczeni kereskedő s cipő raktáros ellen
saját kérélmé folytán a helybeli királyi Tör-
vényszék által csőd nyitattott. Bejelen-
tési határidő Szeptember 2-ika. Felszámolási
tárgyalás határnapja Szeptember 23. Kineve-
zett tőmegmondók Szabó Antal ügyvéd.
— A debreczeni főiskola akadémiai
tanszakainak igazgatóságára jövő iskolai éve-
re Csiky Lajos hittanár választott meg,
mint a ki már ezen iskolai év utóbbi négy
hónapja alatt is vitte e hivatalt.
— A nők kivánsága. Tizenkét éves
korában a nőcske hosszú ruhát szeretne vi-
selni, oly nagy uszálylyal, a mely a földet
seperje. Tizenhat éves korában színésző sze-
retne lenni, tizenhét éves korában szer-
ető után vágyódik, huszonegy éves korában
férjre van szüksége, huszonöt éves korában
azt kívánja, hogy férje minden este otthon
maradjon, huszonhét éves korában önálló
szeretne lenni, harmincz éves korában a vá-
lást óhajja.

— A kaszárnya ügyében a szerdán
tartandó gyűlésen fog a vegyes bizottság
végleges megállapodásra jutni. Mint biztos for-
rásból halljuk, a kaszárnya valószínűleg a Gí-
lányi kaszárnya helyén és Pércsi országot
oldalán fog felépíteni és mivel olyan nagy
területtel nem rendelkeznek a milyen a nagy
épülethez szükséges, a kaszárnya valószínűleg
két nagy épületből fog állani.
— Mennyit ér a nánási vasut? Az
1884-év végével készült mérleg számla szer-
int a debreczeni h. nánási vasut aktívája egy
millió kétszázötvenöt ezer nyolcszázhetven-
ket ftra s 70 kra megy, melyből a szerződés
szerü pályáépítési összegre 1.137.500 frt. esik.
A mult évben Okt 6-tól decz. 31-ig az üzleti
bevétele 15.830 frt. 52 krt. a postaszállítási be-
vétele 963 frt 60 krt. együtt 16.794 frt 12kr. tett
a melyből a magy. kir. államvasutak igazga-
tóságát mint üzleti hányad 6143 frt 2 kr.
illeti az üzletvezetésért; a postakocsibér tett
378 frt 40 kr; s így a tiszta nyereség 10.272
frt. 33 kr.
— Egy magyar főigazgató alatt álló-
osztrák biztosító társaság 25 éves jubi-
leuma. A osztrák biztosító társaság „PHÖ-
NIX” melynek vezérigazgatója a magyar szak-
értő: Moskovits Lajos ki egyszerűs
mind a Franco-Hongroise biztosító társulat
vezérigazgatója is é. hó végén ünnepli 25 éves
jubiläumát. — Erdekes az, hogy a „Phönix”
második igazgatója Hermann Lajos szintén
az intézet alapításánál működött és hogy még
számos hivatalnok van ezen intézetnél 25 év
óta alkalmazva.
— Elvesztett tegnap a nagyerdőn a
helyi vasut meg álló helyén egy női köpeny
(mantillo) barna szinü, csipkés, kék és piros
atlasz csíkokkal A szives meg találó keretik
azt kiadódhatunkban átadni, hol esetleg ju-
talomban is részesül.
— Uj szabad királyi város. A nagy-
váradiak most abban foglalatkoskodnak, hogy
Ó Felsége a király városukat a szabad kir.
városok sorába emelje. Az idevonatkozó in-
dítványt e folyó hónap közgyűlésen Dus
László főügyész tette meg s a belügyminisz-
terhez már fel is küldötték az ezt kérelmező
feliratot
— Uj vasuti kocsik. A napokban a
304. sz. személyvonat új találmányu vasuti
kocsikkal közlekedett. A kocsit légszesszel
volt világítva és az első közlekedésnél igen
kényelmesnek mutatkozott. Ugy van berend-
ve, hogy a gázot a kaluz által szabályoz-
ható, vagy teljesen elhártható legyen. A vilá-
gítás igen kellemes és előnyös az utazó
közönségre nézve. Az újabb szerkezetű ko-
csi Kosuth Lajos fia, a florenzi nagy
nevű mérnök találmánya.
— Egy gymnasiumi tanuló mellé,
a szüindő alatt napi két órai tanításra, a né-
met nyelvben is jártas nevelő kerestetik. Bö-
vebb értesítést lapunk szerkesztőségében.
— Hat gymnasialis osztályt végzett
fiatal ember, egyik helybeli gyógyszerárba
tanulól felvétetik. Bővebb értesítést lapunk
szerkesztőségében.
— Högyes Károly hajdu szobozlói
kerület fiatal országgyűlési képviselője szom-
baton ho szas betegség után meghalt. Teme-
tése tegnap nagy részvét mellett ment végbe
s arra városunkból igen sokan utaztak át.
Áldás lebegjen a korán elhunyt porai felett.
— Az osztrák-magyar monarchia irás-
ban és képmen czimü nagy mű érdekében
tegnap délelőtt a Rudolf főherczeg trónörö-
kös elnöke alatt szűkebb körü értekezlet
volt, melyen Weilon József kormánytanácsos
a mű osztrák részének és Jókai Mór a ma-
gyar résznek szerkesztői, Péchy Imre a m.
kir. államnyomda igazgatója és Keleti Gusztá-
v a művészeti bizottság elnöke vettek részt
Megállapodás történt a f. évi október havá-
ban kiadandó prospectus szövegére és alak-
jára nézve, továbbá a decemberben megje-
lenő füzetek tartalma iránt, azután bejelen-
tették a Morely fametszővel kötött szerző-
tetté a munka kiadása alkalmából létesítendő
xylographiai intézet felállítását iránt. Végre
Jókai Mór előterjesztette a magyar rész
első kötete bevezetésének kefelevonatát, mel-
lyet a trónörökös irt. Az értekezlet fél tizig
tartott.
— Rejtélyes házasság. Newyorkból ir-
ják. A chikagói törvényszék érdekes és nagy
felhűtést keltő eset foglalkoztatja. Mr. Ander-
sen Frithof, egy fiatal svéd, ki körülbelül egy
negyedével ezeltött jött Chikagóba fiatal és
szép menyasszonyával, Oken Lorenával, pa-
naszt emelt a törvényszék előtt s kért, hogy
Hanzen Matilddal állított kényszerhelyzet-
ben kötött házassági viszonyát bontsák fel.
Annyi bizonyos, hogy ennek a házasságnak
igazára rejtélyes és kalandos története van. Ez
évi május hó 10 én Andersen, mint a ki napi
dolgot jól végeztő, vidám hangulattal ment
üzletéből lakására. Alig ért szobájába, hegyes
csöngetés hallatszott. Kinyitotta az ajtót. Két
markos legény rohant be neki esett Ander-
sennek, Összekötözték, azután a ház előtt vá-
rakozó zárt kocsiá tettek s örült gyorsasá-
gal vitték ki a városból a derék Andersen
előtt teljesen ismeretlen tájakon át, míg meg
a kocsit egy rideg külsejű épület előtt megállott
A szerencsétlent kiemelték s nagy sötét ka-
marába dobták. Azután a férfiak közül, akik
mindaddig egy szót sem szólottak, az egyik
ezeket mondta neki: „Addig maradsz itt, míg
el nem határozod magad arra, hogy csábító-
tehetségednek áldozatát, Hanzen Matildot

nül veszed.” — A nehéz ajtó becsapódott s
Andersen egyedül maradt gondolataival, me-
lyek iszonyu kaosztban száguldoztak az agyán,
Hogy ő elcsábította Hanzen Matildot? Nem
ismert ilyen nevü hölgyet; sohasem volt
vele viszonya és ezt vegye feleségül? mikor
mánapra volt kitűzve az esküvője imádott
menyasszonyával? nem inkább meghal, de
még sem adja meg magát ennek a kegyetlen
végzetnek! Hanem azt a kemény elhatározást
másnapra megingatta az irtózatossá módon
jelenkező éhség és a szerencsétlen vőlegény,
mikor a rejtélyes emberek ujra megjelentek
előtte, kijelentette, hogy oltárhoz vezeti Han-
zen Matildot. Azt remélte, hogy majd a há-
zasági szerződés alatt talán sikerül neki
szabadulnia. Csalódott. A templom melyen
bevezették üres volt, s a pap mint látszott,
égyértelműen volt az ő rablóját és így
Hanzen kisasszonnyal törvényesen összehesket-
ték. Az esküvő után azonnal beadtá panaszát
a törvényszéknek, s kérte a házassági frigy
feloldását, mert Hanzen Matilddal csak a
kényszer hatása alatt kelt egybe. Miss Han-
zen azonban azt állítja, hogy Andersen öt
megéztette s beleegyezett a házasságba.
Atya és bátyja utóéletük őket szökésük után
s arra kényszerítették őket, hogy egy vidéki
városban azonnal összekeljenek. A chikagói
törvényszék nagy zavarában van, mert nem
tudja mit kezdjen ebben a különös ügyben.
— Milliönok nem tudja se szerit, se
számát. Még olyan boldog ember is akad a
mai világban, e ki megújja millióit megol-
vasni és mikor végét érzi közeledni, meg-
elégzik azzal, hogy a garmadából elhulló
részek felett csak egy körülbelül rendelke-
zők Mi is említettük annak idején báró Stig-
litz szentpétervári bankár halálát, ki közeli
rokonok hátrahagyása nélkül mult ki és vég-
rendeletében körülbelül 150 millió rubel fe-
lett rendelkezett. Egy művészeti iparmuzeum
létesítésére 100,000 rubelt hagyott, mely in-
tézkedését a végrendelet záradékában azzal
toldotta meg, hogy ha vagyonra a 150 millió
rubelt meghaladná, a többlet szintén ezen
muzeumra fordíttassék. A vagyon leltározá-
sát e napokban fejezték be és kiderült, hogy
a 150 millió rubel levonásával a muzeum
építésére még 8 millió rubel marad. Ebből a
orosok igen csinos muzeumot építhetnek
maguknak. — Boldog ember, aki 8 millióról
azt se tudja, hogy van-e vagy nincs; — ez
csak olyan apró hulladék!

A Hortobágyról.

A Hortobágyról elterjedt és részben a
lapokban is közölt hírek*) teljes értékére való
leszállítására ma Dely Mátyás urtól a
Hortobágyi derék és érdemesállatorvosától a
következő érdekes levelet kaptuk:
Legyen hála a magyarok Istenének,
Debreczen város közönsége vagyoni haladá-
sának az egyik biztos jelzője az, hogy mint
gazdálkodó és állattenyésztő városnak az ál-
lat létszáma mennyiségben és minőségben
egyre javul ugyanira hogy ez évben is a
hortobágyi pusztán élő szarvasmarhák lét-
száma az idei borjúkkal együtt meghaladva
a 20 ezeret. Ezen nagy összességben csudák
csudájára ez évben csak 278 drb. döglött
meg, a mai alulirott napig 50 drból több
mint mult 1884 év június hó ezennapjáig.
Csudák csudájára azért mondtam, mert én is
bárki más is, a ki figyelemmel kíséri Debre-
czen város gazdálkodó közönségének állatte-
nyésztését csak is valamikor régen látott,
ha ugyan látott annyit: sok majdnem agyonra
teleltetett rozsz állatot kihalatni a pusztára,
mint az az idén történt, és ujra mondom
csuda ez azért, mert az a nagyszámu rozsz
jószág gyér legelőre jött, amely legelő tavasz-
tól ez ideig sohasem nőtt annyira, hogy csak
a kielégítő nevet megérdemelje.
Kétszázhetvennyolcz darab döglött hát
meg, hiszen ez egy „kts gulya” mondhatja
az ügyet komolyan meg nem figyelő igen
tisztelt olvasó, és ez igaz, de ahoz a husz-
ezer darabhoz a melyek nagy része két há-
rom ezer darabot számláló csapatokban van
összeverve a leggyilkolabb szeles hideg esőt
a perszeli forróságot szabad ég alatt türi
és a forróság által hozott testi fölhevülés
lehűtésére még elegendő vizet sem kap
aránylag ezen elhullási szám igen cseké-
ly, különösen ha számba veszi a tisztelt
olvasó azt is, hogy ezen összegben száznegy-
ven darab olyan idei bornyu is fel van véve
a melyek részben idő előtt elletettek, rész-
ben a melyek a hideg esőben a kihülés által
részben pedig a szűk élelem mellett az anya-
tejnek hiánya miatt pusztultak el. Azon
százharmincznyolcz darab elhullott egyéves
és korosabb szarvasmarhák halálának oka
több mint felerészében az agyon teleltet-
t és volt a többi néhány antraxos ki-
vételével tügő máj romlásban és bélyguladás-
ban pusztultak el.
Hogy is állhat a világ a Hortobágyon?
Az bizony nem jól, de nem is a legrosszabul
igaz hogy legelőnk kevés van, de azért, azon
kisebb gujákban a hol a veres borjúkkal együtt
az állat létszáma a két söt a három ezer da-
rabot meg nem haladta, ott még nincs nagy-
gyobb baj mint a milyen már más éveken is
volt.
Szegénység, de nem éhen döglés. Azon-
ban ha az idő mező nevelővé át nem válto-

zik egy pár hét mulva az is mind oda jut a
hova a Hüse István által fürözött aluvégalmi
gulya jutott a hol különösen a korosabb bor-
jas tehének oda jutottak hogy ha mihamarabb
onnan elnemhajtának vagy kocsin kell haza
szállítani vagy pedig a pasztor az orvos bi-
zonylat fölmutatásával a börtel fog számolni.
Sokkal kevésbé rosszul ugyan, de ha-
sonló állapotban vannak a Fülöp József
által örözthármasi és a Mogyorósi Miklós
által örözött gulyák is.
Ezekben is vannak már olyan rö-
gön haza szállítandó koros tehének; ezen
három gulya legelőjének a legjobb része egé-
szben elvansúlva és az száraz szálak letaposva;
azért mert ezt a három gulyát öröz paszto-
rok folytonosan szorongatják egymást le ezen
térrel, mi által ez folytonosan terítve van
összeszúfolt szarvas marhával s így a mit
meg nem lehetnek letaposkák a lábokkal.
A Hüse István gulyás tanyájának
környéke is szintén úgy levan kopva, hogy
a fűgyökérnél egyéb nem látszik. De lehet-e
ezt másképen csak képzelni is az olyan szá-
raz időben, mint ez a nyár volt az a mikor
ezen három ezer daraból álló gulya a reggeli
legelésre elindulása után már három óra el-
töltével ismét visszament azon térre az ita-
tás végett és azon a téren elterülve mara-
dott, délelőtti kilencz, söt tiz óratól délután
3 söt 4 óráig folytonos jövését menést tesz
minden darab a kutra és vissza. Ilyen legelő
rongálás mellett vajon az ott a határ legjobb
részén beállott korábbi baj okozóján kit le-
het tekinteni mást, mint az olyan gulyának a
gazda társulatát vezető gazdákat.
Ami pedig a hortobágyi ös s z m a r h a
l é t s z á m s ó r s á t i l l e t i — bátor vagyok
kijelenteni, hogy itt meg a fiatal szarvas-
marhának kifejlődésében hiba nincs és hogy
azoknak valahova leendő elszállításáról még
sürgős intézkedést tenni nem szükséges.
A lovak között, melyek habár rosszabb
állapotban vannak is, azok a melyek ideje korán
lettek kihajtvá, kitünő táp állapotban vannak,
de azok, melyek később, és akkor is lecsiga-
zott állapotban jöttek ki, keveset izmosodtak.
A s e r t é s e k legelője ugyancsak na-
gyon szegény, de azért az a gazda, a kinek
sertése jó táp állapotban jött ki még tulaj-
gosau nem zúgolódtat, de bizony a tavaszi
roszból, nem ett egyéb mint nyári ros z. Az
egészségi állapot különös ott a hol jószágnak
elegendő víze van, kitünő.
N. hortobágyi pusztá jun. 28 1885.
Dely Mátyás.

Irodalom.

— A „ezigány báró.” Mint a „Bud.
Corr.” Béesből értesül, Strauss János már
teljesen elkészült a Jókai „Czigánybáró”-já-
nak partitürjával. Strauss az utolsó hetekben
nagy kedvvel és szorgalommal dolgozott a
több mint ezer lapra terjedő partitürán. A
darab valóságos operává lett, úgy, hogy
valószínűleg a bécsi és budapesti operaházak-
ban fogják előadni. A zene egészen magya-
ros rhythmusú, számos kiváló solorészlettel és
gazdag chorussal.
— Kiszné színházunk volt kedvelt mű-
vésznője már kétszer lépett fel a nemzeti
színházban mint vendég. E őször „Denise”
czimszerepét játszta sikerrel. Második fellépé-
séről a „Nemzet” így ír: „Claire-t ját-
szotta Ohnet „V a s g y a r o s”-ában s ma is
meggyőzött mindenkit, hogy tehetségei még
távol is állnak a fejlettségtől, de mindenesetre
jelentékenyek és figyelemreméltók. Nem em-
lékezünk vidéki színésznrőre, aki vendégsze-
rűpelti jövén az ország első színpadára:
mindjárt annyira megnyerte volna közönsé-
günk tetszését. Derblayval való nagy jelenet
— a párbaj előtt — a szenvedély olyan igaz
kitörésével játszottá végig, mely megállapo-
dott művésznőtől is kielégítet volna. Ma-
részről ma nagyon is gyakran esett a tulsá-
gos gyors beszéd hibájába; de ez a hibája
is csak olyan, hogy bizonynyal nem lesz ne-
héz róla leszkölnia. Reméljük, hogy a mű-
vésznő hamadik fölőpte is meg fog benünke
ket erősíteni ama jó véleményben, melyet e
két fölőpente után felőle táplálunk. A közö-
ség sűrű tapssal adta jelét tetszésének a
negyedik felvonás nagy jelenete után három-
szor is kihívta a művésznőt.”

VASUT.

Debreczenből indul.	
B. pest—N. Váradi felé	d. e. 9 ó. 15 p.
„ „ „ „	d. e. 11 ó. 57 p.
„ „ „ „	este 9 ó. 39 p.
Szabár felé	d. e. 4 ó. 54 p.
„ „ „ „	d. u. 4 ó. — p.
Kassa felé	d. e. 9 ó. 25 p.
„ „ „ „	d. u. 7 ó. 31 p.
„ „ „ „	m. á. v. indh. reg. 7. ó. 2 p.
Nánás felé:	m. á. v. „ d. u. 4. ó. 30 p
„ „ „ „	vásártérrel reg. 7. ó. 14 p.
„ „ „ „	„ d. u. 4. ó. 42 p.

Felölő szerkesztő és kiadó lapniajdonos
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

*) A lapunkban is megjelent hírt a város egyik
tekintélyes és beavatott tisztviselőjétől hallottuk volt,
és még sokkal enyhébb alakban adtuk elő a vést, mint
a hogy az nekünk többek jelenlétében elmondott.

